

DOTAZNÍK PRE DEZIGNOVANÚ KOMISÁRKU**Dubravka ŠUICOVÁ****Stredozemie****1. Všeobecná spôsobilosť, európska angažovanosť a osobná nezávislosť**

Ktoré aspekty svojich osobných kvalifikácií a skúseností považujete za zvlášť dôležité vo funkcii komisárky a pri presadzovaní všeobecného európskeho záujmu, najmä v oblasti, za ktorú by ste mali niesť zodpovednosť? Ako prispejete k plneniu politických usmernení Komisie? Ako budete uplatňovať hľadisko rodovej rovnosti a začleňovať rodové hľadisko do všetkých oblastí politiky vo svojom portfóliu? Ako budete uplatňovať hľadisko mládeže?

Áké záruky nezávislosti môžete poskytnúť Európskemu parlamentu a ako by ste zabezpečili, aby žiadna Vaša činnosť v minulosti, súčasnosti ani budúcnosti nemohla spochybniť plnenie Vašich úloh v rámci Komisie?

Úplne transparentne vyhlasujem, že som sa nenarodila v demokracii! Hoci som žila v nedemokratickom režime, cez spoločné hodnoty som cítila spojenie s ostatnými, ktorí žili mimo tohto režimu. Nádej na lepší život pre budúce generácie pomáha spájať ľudí z mnohých brehov! Vďaka tejto skúsenosti sa zo mňa stala silná zástankyňa demokracie. Demokracia je výsadou a zodpovednosťou, ktorá ma vedie k podpore politických usmernení na roky 2024 – 2029 založených na demokracii a sociálnej spravodlivosti, udržateľnej prosperite a obrane a bezpečnosti. Najlepšia možnosť pre Európu je Únia!

Po druhýkrát sa ako dezinovaná komisárka uchádzam o schválenie Európskym parlamentom, tentoraz pre portfólio pre Stredozemie. Príbeh ľudí, ako som ja, svedčí o geopolitickej a strategickej sile Európskej únie ako regionálneho a globálneho aktéra. Moja 30-ročná kariéra učiteľky a političky zvolenej na všetkých úrovniach riadenia tvorí výborný základ pre dosahovanie výsledkov na európskej úrovni. Ako dvojnásobná primátorka Dubrovnika (2001 – 2009) som získala vzácne skúsenosti, keďže každá politika je v podstate lokálna! V tom období som založila prvé Detské mestské zastupiteľstvo. Zastupiteľská demokracia musí prinášať výsledky občanom tam, kde sú. V rokoch 2000 – 2011 som bola zvolená do chorvátskeho parlamentu. 10 rokov (2004 – 2014) som plnila úlohy podpredsedníčky Kongresu miestnych a regionálnych orgánov pri Rade Európy, ktorého hlavnými piliermi sú demokracia, právny štát a ľudské práva.

Ako presvedčená Európanka mám rozsiahle skúsenosti s procesom integrácie Chorvátska do Európskej únie, najmä ako podpredsedníčka Výboru pre európsku integráciu chorvátskeho parlamentu. Bola som zvolená za poslankyňu EP na štyri po sebe nasledujúce funkčné obdobia a zastávala som funkciu podpredsedníčky Výboru pre zahraničné veci. Mojih 5 rokov vo funkcii podpredsedníčky Európskej komisie pre demokraciu a demografiu ma utvrdilo v kolegiálnom prístupe k práci a položilo základy pre našu prácu v nasledujúcom funkčnom období. Kolegialita je nevyhnutná na zabezpečenie súdržnosti, účinnosti a kvality politik, ktoré prinášame občanom. Spoločne s predsedníčkou a všetkými mojimi kolegami a kolegyňami budem premieňať priority Európskej únie na skutočnosť! Vždy som spoľahlivo a v plnej miere dodržiavala zmluvy EÚ a plnila povinnosť konať v európskom záujme. Moja nezávislosť je nespochybniteľná. Ak budem vo funkcii potvrdená, budem plne rešpektovať literu a ducha zmluvy a v súlade so záväzkami vyplývajúcimi zo zmluvy (články 17.3 ZEÚ, 245 a 339 ZFEÚ) budem konať v európskom záujme bez toho, aby som sa riadila akýmikoľvek pokynmi zvonka. Zaväzujem sa, že sa budem vyhýbať akejkolvek situácii, ktorá by mohla spochybniť moju nezávislosť, nestrannosť a funkčnosť v službách Komisie. Budem naďalej dodržiavať Kódex správania členov Európskej komisie a jeho ustanovenia o konflikte záujmov. Moje vyhlásenie o záujmoch je kompletne a verejne prístupné. Budem ho naďalej v zmysle pravidiel rýchlo aktualizovať. Moje záznamy dlhoročnej poslankyne Európskeho parlamentu konkrétne preukazujú, že som si voči inštitúciám splnila všetky povinnosti.

Vo všetkých oblastiach mojej zodpovednosti budem naďalej uplatňovať zásadu rodovej rovnosti v súlade s cieľmi stratégie pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025 a akčného plánu pre rodovú rovnosť III. V mojom súčasnom

kabinete sú ženy dobre zastúpené. Nevidím žiadny dôvod na zmenu svojho prístupu. Boj za rodovú rovnosť znamená aj reálne ju uskutočňovať. Ako bývalá poslankyňa EP od roku 2013 a podpredsedníčka skupiny Ženy pri Európskej ľudovej strane som sa aktívne zasadzovala za rodovú rovnosť vo všetkých európskych politikách a európskych rozhodovacích procesoch. Pracovala som na zlepšení právnych predpisov v oblasti rovnosti vo Výbore pre práva žien a rodovú rovnosť. Pôsobenie v historicky prvej rodovo vyváženej Európskej komisii obohatilo našu tvorbu politik. V mojej súčasnej úlohe som viedla stratégiu v oblasti práv detí. Mám rozsiahle skúsenosti s prácou s deťmi a mládežou, a to aj z medzigeneračného hľadiska. Mladí ľudia tvoria tretinu účastníkov európskych panelových diskusií občanov (po vzore panelových diskusií Konferencie o budúcnosti Európy, ktorej som spolupredsedala). V zmysle mojej stratégie začleňovať občiansku účasť do našej práce budem každoročne organizovať politický dialóg s mládežou. Ak sa potvrdí moje menovanie, zameriam sa na posilnenie strategickej úlohy EÚ v tomto regióne a budem sa prioritne zaoberať novým paktom pre Stredozemie ako komplexnou stratégiou založenou na bilaterálnej a regionálnej agende s konkrétnymi iniciatívami vrátane spolupráce v oblasti energetiky a čistých technológií či v oblasti vzdelávania a vytvárania pracovných príležitostí pre mladých ľudí. Na čele chorvátskej parlamentnej delegácie v Parlamentnom zhromaždení Stredozemia som získala veľkú podporu pre moju správu o hlavných výzvach v Stredozemí vrátane vplyvu demografických faktorov. Ak sa moje menovanie do funkcie potvrdí, táto správa mi bude slúžiť ako dlhodobé východisko pre moju budúcu prácu na problematike Stredozemia.

2. Riadenie portfólia a spolupráca s Európskym parlamentom

Môžete sa zaviazat', že budete riadne informovať Parlament o svojej činnosti, ako aj o činnosti svojich útvarov? V čom podľa Vás spočíva Vaša zodpovednosť voči Parlamentu?

Aké konkrétne záväzky ste pripravená prijať, pokiaľ ide o Vašu spoluprácu s Parlamentom a prítomnosť v Parlamente, či už vo výboroch, alebo v pléne, ako aj o transparentnosť, spoluprácu a účinné opatrenia v nadväznosti na pozície Parlamentu a jeho žiadosti o legislatívne iniciatívy? Ste v súvislosti s plánovanými iniciatívami alebo prebiehajúcimi postupmi pripravená včas poskytovať Parlamentu informácie a dokumenty rovnako ako Rade?

Moja kariéra vrátane mojej súčasnej úlohy svedčí o tom, aký význam prikladám medziinštitucionálnym vzťahom, a to najmä vzťahom s Európskym parlamentom. Pri svojej práci som sa vždy riadila zásadou rešpektovať úlohu poslancov a v tomto prístupe budem v prípade môjho potvrdenia vo funkcii aj naďalej pokračovať. Keď som bola poslankyňou Európskeho parlamentu, vyzývala som Európsku komisiu na úplnú transparentnosť. V prípade môjho potvrdenia vo funkcii sa k tejto výzve v znamení dobre fungujúcej a odolnej zastupiteľskej demokracie opäť prihlásim. Nedávam len prísľub, že tak urobím. Moje výsledky hovoria za seba. Svoj prvý prejav vo funkcii podpredsedníčky Komisie som v Parlamente predniesla 15. januára 2020. Vtedy som povedala, že Parlament považujem za blízkeho priateľa a spoľahlivého partnera v úsilí, ktoré našim občanom prináša výsledky. Prostredníctvom otvoreného dialógu a účinnej spolupráce s Parlamentom zabezpečím, aby naše iniciatívy odrážali ambície a potreby Európanov v kontexte nášho napredovania s programom pre posilnené stredozemské partnerstvo. Pravidelne som sa stretávala s členmi poslancami EP, ktorí pracovali ako spravodajcovia, tieňoví spravodajcovia a koordinátori.

V roku 2019 som sa písomne zaviazala, že budem vždy zástankyňou úzkej spolupráce so všetkými európskymi inštitúciami. Príkladom je Konferencia o budúcnosti Európy, kde sme vypracovali spoločné vyhlásenie a s cieľom uľahčiť našu spoločnú prácu sme zriadili náš prvý spoločný sekretariát. Po skončení konzultačnej fázy sme v súvislosti s konferenciou pokračovali v spolupráci na nadväzných opatreniach a spätnej väzbe, pričom každá inštitúcia konala v rámci svojich právomocí. Ako sa uvádza v politických usmerneniach predsedníčky von der Leyenovej, kolégium budem podporovať účasťou na plenárnych rozpravách, schôdzach výborov a dialógoch súvisiacich s mojím navrhovaným portfóliom. V záujme pokračovania v posilňovaní osobitných vzťahov medzi Parlamentom a Komisiou budem podporovať prostredie rešpektu a dôvery vrátane diskusií za zatvorenými dverami s výborom AFET a inými príslušnými výbormi a pracovnými skupinami. Súčasťou môjho pracovného úsilia v oblasti demokracie a demografie boli pravidelné diskusie s viacerými výbormi, konkrétne výbormi EMPL, AFKO, LIBE a FEMM, venované novým návrhom, ako aj aktuálnemu stavu rôznych iniciatív. Ak budem vo funkcii potvrdená, budem sa naďalej zasadzovať za transparentný tok informácií.

Spolupráca s Parlamentom ako jedinou inštitúciou, ktorá priamo zastupuje európskych občanov, je vzhľadom na vašu úlohu spoluzákonodarcu zásadne dôležitá. Zaväzujem sa, že pri našej spolupráci budem v plnej miere vykonávať ustanovenia zmlúv. Zabezpečím, aby útvary pod mojím vedením dôsledne, proaktívne a v náležitom formáte informovali poslancov. Náš vzťah bude založený na lojalite, dôvere, transparentnosti, obojsmernom toku informácií a vzájomnej pomoci. Naďalej sa budem riadiť aj zásadami uvedenými v rámcovej dohode z roku 2010.

Zároveň sa hlásim k záväzku predsedníčky Komisie, a to naďalej podporovať silnejšiu úlohu Parlamentu pri iniciovaní a formovaní právnych predpisov, považovať uznesenia Parlamentu podľa článku 225 ZFEÚ týkajúce sa legislatívnych návrhov za vysokú prioritu programu Komisie a v nadväznosti na to rozvíjať štruktúrovaný dialóg s príslušnými výbormi.

Vzhľadom na skúsenosti zo stredozermskej oblasti a prehľbovanie strategických a komplexných partnerstiev v regióne bude moja práca na novom pakte pre Stredozemie niest' punc Európskeho parlamentu. Som odhodlaná včas, relevantne a naplno spolupracovať s poslancami Európskeho parlamentu.

Využívam túto príležitosť, aby som zdôraznila, aký veľký význam prikladám medziinštitucionálnym vzťahom všeobecne, a konkrétnejšie aj zachovaniu vynikajúcej spolupráce s poradnými orgánmi Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru a Európskeho výboru regiónov.

Otázky Výboru pre zahraničné veci

3. V politických usmerneniach pre budúcu Európsku komisiu na roky 2024 – 2029 sa zdôrazňuje potreba strategickejšieho prístupu k širšiemu susedstvu EÚ, najmä k Stredozemiu. Vaše portfólio zahŕňa nielen región Stredozemného mora, ale aj širšie južné susedstvo vrátane Blízkeho východu. Ako plánujete rozdelenie a komplementárnosť úloh s podpredsedníčkou/vysokou predstaviteľkou, pokiaľ ide o Blízky východ a severnú Afriku (MENA)? Bez toho, aby boli dotknuté rozhodovacie procesy Komisie, aké sú Vaše konkrétne priority a zámery/ciele pre toto portfólio v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte (počas trvania Vášho mandátu) a aké sú podľa Vás hlavné výzvy (medzinárodné, regionálne, dvojstranné, inštitucionálne atď.), pokiaľ ide o spôsob plnenia týchto priorít a cieľov, a ako ich plánujete prekonať?

Je mi cťou, že si ma predsedníčka vybrala do funkcie spočívajúcej vo vedení tohto strategicky dôležitého portfólia. Som si plne vedomá, že z tejto úlohy vyplýva veľká zodpovednosť, a to vytvorenie novej koncepcie vzťahov medzi EÚ a širším južným susedstvom v mimoriadne náročných časoch.

V prípade môjho potvrdenia vo funkcii bude mojím hlavným cieľom využiť celú škálu politík a nástrojov EÚ v týchto oblastiach:

- a. hospodárska a rozvojová spolupráca,
- b. energetika,
- c. doprava,
- d. digitálna prepojitelnosť,
- e. migrácia vrátane partnerstva zameraného na talenty,
- f. ako aj ďalšie iné politiky.

Mojou víziou je využiť ich na zabezpečenie stability, mieru a prosperity v regióne. Musíme podporovať naše partnerstvo a ďalej zvyšovať dobrú povest' a dôveryhodnosť EÚ ako spoľahlivého a kľúčového partnera. Zároveň si však plne uvedomujem početné **výzvy**, ktoré nám stoja v ceste.

1. Bezprecedentná úroveň nestability na Blízkom východe má za následok značnú potrebu humanitárnej pomoci a vedie k rizikám vysídľovania utečencov. Pokiaľ ide o severnú Afriku, výzvy spojené so zmenou klímy a vysokou mierou nezamestnanosti mladých ľudí si vyžadujú väčšie investície.
2. Snahy našich rivalov v tomto regióne napredujú. Krajiny ako Čína a Rusko presadzujú svoje vlastné naratívy a záujmy, zatiaľ čo dobré meno EÚ čelí tlaku.
3. Vo viacerých krajinách dochádza k zmenšovaniu občianskeho priestoru a zhoršovaniu situácie v oblasti demokracie a základných slobôd, čo bráni hospodárskej prosperite a stabilite, ako aj dlhodobej bezpečnosti na vnútroštátnej a regionálnej úrovni.
4. Mnohé hospodárstva v danom regióne sú nestabilné a postihnuté vysokou infláciou, slabou platobnou bilanciou, pomalým rastom a vysokou štruktúrnou nezamestnanosťou.

5. Hoci tento región čelí rýchlemu populačnému rastu, integrovanosť žien a mladých ľudí na trhu práce nie je dostatočná, čo vedie k premárneným príležitostiam a nedostatočnej hospodárskej výkonnosti.
6. Výzvy súvisiace so zmenou klímy a prístupom k zdrojom spôsobujú ďalší tlak na najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva a kľúčové hospodárske odvetvia, ako je poľnohospodárstvo a cestovný ruch, s negatívnymi presahovými účinkami.

Naším cieľom je podieľať sa spolu s južným susedstvom na konštruktívnom dialógu a spolupráci venovaným spoločným záujmom a hodnotám. A vďaka využívaniu širokej škály politik si tak môžeme poskytnúť vzájomne prospešné príležitosti.

V prípade môjho potvrdenia vo funkcii komisárky som plne odhodlaná **úzko spolupracovať s vysokou predstaviteľkou/podpredsedníčkou**. Keďže som už bola členkou kolégia, veľmi dobre poznám zásadu koležiality, ktorej cieľom je zabezpečovať prínosy pre našich občanov. V úzkej spolupráci s vysokou predstaviteľkou/podpredsedníčkou zabezpečíme jednotnú reakciu EÚ na zložité výzvy v regióne Stredozemia vrátane Blízkeho východu, severnej Afriky a štátov Perzského zálivu. Pre posilnenie hlasu a úlohy EÚ v tomto regióne bude rozhodujúca účinná a úzka koordinácia medzi možnosťami ponúkanými v rámci politik a ich vykonávaním. Táto koordinácia bude podporená diplomatickým úsilím. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu v tejto funkcii, budem dohliadať na prípravu **nového paktu pre Stredozemie** a pri tom úzko spolupracovať s vysokou predstaviteľkou/podpredsedníčkou a ďalšími kolegami v rámci kolégia. S našimi partnermi sa zhodujeme v tom, že posilnené partnerstvo pre Stredozemie predstavuje strategický imperatív, ktorý je kľúčový z hľadiska našej spoločnej udržateľnej prosperity, bezpečnosti a odolnosti. Ide o silný východiskový bod, teda základ, na ktorom treba stavať dnes v záujme budúcnosti. Niet pochyb o tom, že EÚ zostáva najvýznamnejším partnerom tohto regiónu, pokiaľ ide o obchod, finančnú podporu a mobilitu. Ako som uviedla, táto úloha prináša veľkú zodpovednosť. Nový pakt pre Stredozemie by ponúkol cielenejší a integrovanejší prístup poskytujúci konkrétny operačný rámec v kontexte angažovanosti EÚ a našim partnerom by priniesol jasnejšiu ponuku vzájomne prospešnej spolupráce. Som presvedčená, že naši partneri ho budú vnímať ako konštruktívny a pozitívny krok prinášajúci zmenu v našich vzťahoch.

Preto tento pakt považujem za **trojnásobnú príležitosť**. Príležitosť zdôrazniť, že EÚ považuje svoje vzťahy s týmto regiónom a v rámci neho za politickú prioritu, príležitosť obnoviť dôveru prostredníctvom rozsiahleho dialógu a konzultácií a príležitosť vytvoriť odvážny a cieleň program spoločne dohodnutých konkrétnych priorit vo vzájomne prospešných oblastiach. Mal by vychádzať z existujúceho programu pre Stredozemie so zameraním na oblasti spoločného záujmu, ako sú investície, obchod, hospodárska stabilita, tvorba pracovných miest, prepojenosť, energetika, doprava, oblasť potravín, bezpečnosť a migrácia, ako aj vzdelávanie a veda. Trvám na tom, že musí byť zameraný na ľudí, pričom sa v rámci neho v spolupráci s partnerskými krajinami musia ďalej rozvíjať iniciatívy založené na spoločných hodnotách a dialógu a zároveň podporovať dobrá správa vecí verejných. Súčasne musí prispievať aj k ochrane ľudských práv a občianskych slobôd.

Pakt by podporoval **skutočné partnerstvo** založené na pragmatickom prístupe zameranom na spoločné záujmy.

Tento prístup by mal pomôcť EÚ stať sa ešte účinnejším partnerom v kontexte podpory stability, prosperity a riešenia konfliktov v regióne.

Prvým pilierom nového paktu by mohli byť **komplexné a strategické partnerstvá** so zainteresovanými partnermi spolu s iniciatívami regionálneho rozmeru. Vďaka týmto partnerstvám sa významne prehĺbi spolupráca v prioritných oblastiach spoločného záujmu a posilní prítomnosť EÚ v regióne. Pri realizácii našich spoločných snáh o prosperitu, konkurencieschopnosť, dobre riadenú migráciu a bezpečnosť by sa mali rešpektovať základné hodnoty.

Druhý pilier nového paktu by mohli predstavovať **regionálne investičné iniciatívy**, ktorých cieľom by bola rozsiahla mobilizácia investícií a prínos k vytváraniu pracovných miest a rastu v regióne. Ak dôjde k môjmu potvrdeniu v tejto funkcii, budem sa usilovať o podstatné zintenzívnenie dvojstrannej hospodárskej spolupráce s partnermi v danom regióne, a to najmä v odvetviach zameraných na výrobu energie a čistých technológií. Spolu s komisárom pre energetiku a bývanie a partnermi v regióne by som vytvorila **transstredozemskú iniciatívu zameranú na spoluprácu v oblasti energetiky a čistých technológií** s cieľom zvýšiť obchodovanie s energiou z obnoviteľných zdrojov a podporiť výrobu čistých technológií v tomto regióne, najmä prostredníctvom stratégie Global Gateway. To povedie k trojnásobným prínosom pre EÚ a našich partnerov, pokiaľ ide o dekarbonizáciu, prístup k nákladovo konkurencieschopnej energii z obnoviteľných zdrojov a sociálno-ekonomický rozvoj vyplývajúci z investícií a vytvárania pracovných miest v týchto odvetviach s vysokým potenciálom. Po tejto

iniciatíve by mohli nasledovať ďalšie regionálne investičné iniciatívy zamerané na digitálnu a dopravnú prepojitelnosť.

V prípade môjho potvrdenia vo funkcii komisárky budem zároveň spolupracovať s vysokou predstaviteľkou/podpredsedníčkou na príprave novej **stratégie pre Blízky východ** s cieľom zabezpečiť, aby sme sa hneď po ukončení vojny v Gaze sústredili na podporu všetkých krokov potrebných na riešenie založené na existencii dvoch štátov a na posilnenie partnerstiev s kľúčovými regionálnymi zainteresovanými stranami. Súčasťou stratégie by bol program, ktorý by **Palestínskej samospráve** pomáhal pri realizácii veľmi potrebných reforiem a pri procese modernizácie. V stratégii by boli zahrnuté aj iniciatívy na podporu **obnovy a rekonštrukcie Gazy**, len čo to situácia dovoľí. Budem sa usilovať o posilnenie našej spolupráce s Libanonom s cieľom zabezpečiť riešenie bezprostredných potrieb, a to v plnej koordinácii s vysokou predstaviteľkou/podpredsedníčkou a komisárom pre pripravenosť a krízové riadenie. – Budeme musieť zintenzívniť naše úsilie o podporu utečencov v celom regióne, a to aj pokiaľ ide o problematiku dobrovoľných návratov, a v Sýrii a nájsť spôsoby, ako ich účinnejšie podporovať v politickom kontexte, podľa vymedzenia Európskej rady. Kľúčom faktorom úspechu tohto úsilia bude zapojenie našich medzinárodných partnerov a medzinárodných organizácií.

Nevyhnutným predpokladom je aj spolupráca s **krajinami Perzského zálivu**. EÚ a tento región môžu zo silnejšieho strategickejšieho partnerstva vyťažiť veľa, a to ako z hľadiska hospodárskych príležitostí, tak aj z hľadiska bezpečnostných cieľov. Situácia týkajúca sa bezpečnosti a stability regiónu Perzského zálivu, ktorý predstavuje dôležitú bránu medzi Európou, Áziou a Afrikou, má pre EÚ priame dôsledky. Partnerom z Perzského zálivu môže veľa ponúknuť aj EÚ – predstavuje najväčší jednotný trh na svete, je obchodným blokom a investorom, lídrom v oblasti výskumu a inovácií a dôležitým sprostredkovateľom, ako aj podporovateľom multilateralizmu, demokracie a sociálnej transformácie. Ak sa potvrdí moje menovanie do funkcie, budem spolu s vysokou predstaviteľkou/podpredsedníčkou a ďalšími zodpovednými komisármi ďalej rozvíjať našu iniciatívu zameranú na posilnenie regionálnej a dvojstrannej spolupráce vrátane dosiahnutia **dohôd o strategickom partnerstve s každou zo šiestich krajín Rady pre spoluprácu v Perzskom zálive** (GCC) s cieľom ďalej zlepšovať naše dvojstranné vzťahy štruktúrovanými, individualizovanými a právne záväznými rámcami spolupráce v oblastiach spoločného záujmu. Tieto dohody by mohli zohrávať dôležitú úlohu v úsilí opätovne zamerať náš program spolupráce na moderné ciele a podporovať bezpečnosť, stabilitu a hospodársky rast v rámci oboch regiónov. Ak sa potvrdí moje menovanie do funkcie, nadviažem na vôbec prvý bruselský samit EÚ – GCC, ktorý sa uskutočnil 16. októbra 2024, a v tejto súvislosti zabezpečím aj to, aby EÚ a región Perzského zálivu spojili sily v záujme obnovy Gazy, ako aj v záujme realizácie investičných iniciatív v regióne Stredozemia.

Nevyhnutným nástrojom, ktorý EÚ a jej partnerom umožní plnohodnotne využívať prínosy našich ambícií, je spoľahlivý plán strategickej komunikácie. Budem úzko spolupracovať s vysokou predstaviteľkou/podpredsedníčkou s cieľom spoločne **predložiť plán strategickej komunikácie**, ktorý bude zameraný na podporu úlohy EÚ v južnom susedstve, ale aj na boj proti naratívom namiereným proti EÚ. Je samozrejmé, že príjemcovia finančných prostriedkov EÚ musia priznať ich pôvod a zabezpečiť ich viditeľnosť. Aj tu treba myslieť na miestne komunity. Moje skúsenosti získané na rôznych úrovniach riadenia prispievajú k tomu, že v rámci tohto úsilia zabezpečíme vzájomnú spoluprácu s miestnymi komunitami. Naša komunikácia musí zodpovedať našim ambíciám, pričom by v nej mali byť obsiahnuté požiadavky na zvyšovanie informovanosti, transparentnosť a viditeľnosť.

Ak sa potvrdí moje menovanie do funkcie komisárky, bezprostredná spolupráca s ostatnými členmi kolégia a úzka spolupráca s členskými štátmi a Európskym parlamentom budú mať zásadný význam pre plnohodnotné využitie našich kolektívnych silných stránok a maximalizáciu vplyvu našich politik v celom regióne.

4. Mohli by ste so zreteľom na všeobecné usmernenia predsedníčky Komisie na posilnenie vzťahov Komisie s Európskym parlamentom uviesť podrobnosti o tom, ako plánujete:

- *aktívne a účinne zapájať Parlament (ako neoddeliteľnú súčasť Tímu Európa) od počiatkových fáz postupu vypracovania a rozvoja Vašich priorit a cieľov;*
- *viest' pravidelné výmeny názorov v pléne a s príslušnými výbormi; – zabezpečiť štruktúrovaný dialóg a Vašu ad hoc prítomnosť vo výbore v krátkom čase v prípade dôležitých udalostí alebo významného vývoja; v prípade potreby zabezpečiť Vašu účasť na medziparlamentných konferenciách o SZBP/SBOP;*
- *zabezpečiť, aby sa pozície Parlamentu náležite zohľadňovali v návrhoch právnych aktov a nových alebo aktualizovaných oznámeniach a stratégiách EÚ, a zaistiť, aby bol Parlament, a najmä jeho Výbor pre zahraničné veci, systematicky a včas informovaný a konzultovaný o takýchto návrhoch a dokumentoch [vrátane konzultácií o prioritách a pozíciách zahraničnej politiky EÚ v súvislosti s regiónom Blízkeho východu a severnej Afriky (MENA), ako je navrhovaný nový pakt pre Stredozemie], a zaistiť lepšiu koordináciu činností Komisie a Parlamentu (napríklad prostredníctvom systematického predbežného poskytovania plánovaných*

harmonogramov zverejňovania oficiálnych strategických dokumentov, ministerských stretnutí a samitov, návrhov na začatie rokovaní o medzinárodných dohodách, dialógov o ľudských právach atď.);

- *zabezpečiť, aby Parlament dostával relevantné informácie a dokumenty týkajúce sa Vášho portfólia vrátane tých, ktoré boli poskytnuté Rade, a aby bol Výbor pre zahraničné veci okamžite a v plnom rozsahu písomne a ústne informovaný, ako aj informácie o rokovaní o medzinárodných dohodách vrátane memoránd o porozumení, a aby sa názory Parlamentu náležite zohľadnili pred začiatkom rokovaní a počas celého postupu;*
- *zabezpečiť, aby sa Parlamentu poskytovali náležité a relevantné neverejné informácie počas schôdzí za zatvorenými dverami;*
- *udržiavať a zabezpečovať ďalšiu spoluprácu, koordináciu a efektívnosť činností na podporu demokracie medzi Komisiou a Parlamentom?*

Ak dôjde k môjmu potvrdeniu vo funkcii komisárky pre Stredozemie, mám v úmysle už od raných fáz procesu vypracúvania a rozvoja mojich priorit a cieľov aktívne a účinne zapájať Európsky parlament. Výsledky môjho pôsobenia vo funkcii podpredsedníčky Európskej komisie svedčia o význame, ktorý prikladám vzťahom s Európskym parlamentom. Naďalej budem prostredníctvom štruktúrovaných dialógov a prípadne aj ad hoc dialógov participovať na pravidelných názorových výmenách počas zasadnutí pléna či parlamentných výborov, ako aj na zasadnutiach zorganizovaných v tesnom termíne v prípade významných udalostí alebo zásadného vývoja. Som pripravená informovať Parlament a Radu v rôznych fázach prípravy a vykonávania nových strategických a komplexných partnerstiev a pri tom zachovávať inštitucionálnu rovnováhu pri plnom rešpektovaní výsad Parlamentu v oblasti demokratickej kontroly a uplatniteľného právneho rámca.

Zabezpečím, aby Parlament dostával relevantné informácie a dokumenty a aby bol Výbor pre zahraničné veci plne informovaný o rokovaní o medzinárodných dohodách. Okrem toho zabezpečím aj to, aby sa na názory Parlamentu náležite prihliadalo. Okrem toho budem počas schôdzí za zatvorenými dverami poskytovať Parlamentu patričné a relevantné neverejné informácie s náležitým prihliadnutím na potrebu zabezpečiť ochranu dôverných alebo veľmi citlivých informácií.

V prípade môjho vymenovania zabezpečím, aby Parlament v rámci polročného geopolitického dialógu na vysokej úrovni venovaného Nástroju susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI – Globálna Európa) dostával zmysluplné informácie o plánovaní a čerpaní finančných prostriedkov EÚ, pokiaľ ide o stredozemské krajiny. Aj naďalej budem otvorená názoru Parlamentu na to, ako zabezpečiť lepšie využívanie finančných zdrojov v rámci mojej pôsobnosti.

Som otvorená myšlienke preskúmať, ako by som sa mohla podieľať na spolupráci s medziparlamentnými delegáciami a Parlamentným zhromaždením Únie pre Stredozemie s cieľom dosiahnuť vzájomné porozumenie v súvislosti so spoločnými výzvami a hľadaním ich riešení.

Zároveň budem úzko spolupracovať s Európskym parlamentom a Radou s cieľom zabezpečiť, aby sa pri rôznych procesoch súvisiacich s južným susedstvom postupovalo v súlade so zásadami transparentnosti, a zaistiť koordinované a koherentné opatrenia v nadväznosti na odporúčania volebných pozorovateľských misíí a iných iniciatív zameraných na presadzovanie demokratických noriem a posilnenie politickej stability v regióne.

Ako bývalá poslankyňa Európskeho parlamentu si vysoko vážim úlohu, ktorú zohráva Európsky parlament, a to aj prostredníctvom parlamentnej diplomacie a misíí. Ako bývalá podpredsedníčka Výboru pre zahraničné veci si plne uvedomujem význam práce tohto výboru, a preto sa aj naďalej budem usilovať o uľahčovanie jeho pôsobenia v procese tvorby politík.

5. Región Stredozemného mora naďalej čelí veľkým výzvam, ako sú konflikty, krízy a neoprávnená migrácia, ktoré predstavujú hlavné prekážky politickej stability a rozvoja, ako aj mieru a bezpečnosti. Boli ste poverená vedením práce (v spolupráci s podpredsedníčkou/vysokou predstaviteľkou) na novom pakte pre Stredozemie, ktorý má prísť krátko po novom programe pre Stredozemie z roku 2021. Ako nový program z roku 2021 skutočne prispel k zlepšeniu situácie? Ako tento nový pakt poskytne lepšiu reakciu na ňu a ako zdôvodňujete potrebu plnohodnotnejšieho paktu? Ako zabezpečíte participatívny proces zahŕňajúci Parlament a partnerské krajiny pri vypracúvaní stratégie na rozdiel od spôsobu, akým bol vypracovaný nový program? Ako budete aktívne a skutočne spolupracovať s Európskym parlamentom od najskorších fáz postupu navrhovania a vypracovania tohto nového paktu a jeho sfunkčnenia a vykonávania, ako aj nového strategického komunikačného plánu na podporu úlohy EÚ v južnom susedstve, ktorého cieľom by malo byť vyvrátenie nepravdivých naratívov a dezinformácií, najmä pokiaľ

ide o finančné záväzky, a to aj v rámci príprav na budúci viacročný finančný rámec? Ako zabezpečíte, aby sa pri uplatňovaní nového paktu zohľadnili ľudské práva?

V situácii po pandémie COVID-19 sa v programe pre Stredozemie z roku 2021 stanovili naše spoločné ciele pre mier, stabilitu a prosperitu na celom pobreží Stredozemného mora. Tieto ciele platia aj dnes. Spolupráca s našimi partnermi je vymedzená piatimi prioritami nového programu pre Stredozemie, ktorého sprievodný hospodársky a investičný plán umožňuje mobilizáciu projektov a investícií až do výšky 30 miliárd EUR v kľúčových odvetviach, ako je energetika, životné prostredie, vodohospodárstvo/sanitácia, poľnohospodárstvo, digitalizácia, doprava, ľudský kapitál a rozvoj súkromného sektora. K septembru 2024 predstavovala suma mobilizovaných finančných prostriedkov 23,5 miliardy EUR.

Situácia v regióne sa však nedávno výrazne zmenila v dôsledku celkového geopolitického vývoja, ktorý sa obzvlášť naštrbil v dôsledku konfliktov v regióne či jeho okolí, ako sú oblasti Gazy, Sahelu alebo Afrického rohu. Ak má mať EÚ vplyv a dosah zodpovedajúci jej investíciám, naliehavo potrebujeme cielenejší a strategickjší prístup vzhľadom na strategický význam Stredozemia pre našu vlastnú bezpečnosť, stabilitu a prosperitu a naše úzke väzby s týmto regiónom.

Pakt by mal posilniť diplomaciu EÚ a nadviazať na nové komplexné a strategické partnerstvá s Tuniskom a Egyptom, ktoré boli uzavreté v júli 2023 a júni 2024. Tieto partnerstvá priniesli pozitívny impulz, a teda aj reálny pokrok v oblastiach kritického záujmu EÚ. Poskytli nám užitočné nástroje na posilnenie dialógu s vnútroštátnymi orgánmi v súlade s našim spoločným želaním disponovať skutočne fungujúcimi partnerstvami.

Navrhujem, aby sme sa v záujme zabezpečenia ambicióznejšej a účinnejšej ponuky zo strany EÚ v rámci nového paktu pre Stredozemie sústredili na dve oblasti činnosti: prvou je potreba pokračovať v strategických a komplexných partnerstvách s partnermi v danom regióne a druhou potreba posunúť regionálny rozmer na novú úroveň, a to navrhovaním regionálnych investičných iniciatív v oblastiach, ako je okrem iného energetika, digitálna a dopravná prepojenosť, bezpečnosť či partnerstvá zamerané na talenty, ako aj navrhovaním konkrétnych implementačných iniciatív, ako je napríklad transstredozemská iniciatíva zameraná na spoluprácu v oblasti energetiky a čistých technológií uvedená v mojom poverovacom liste.

Pri rozvoji tohto paktu budem úzko spolupracovať s vysokou predstaviteľkou/podpredsedníčkou a s krajinami daného regiónu vrátane subjektov a zúčastnených strán z vládneho prostredia aj z mimovládneho/občiansko-spoločenského prostredia, ako aj s členskými štátmi. Prioritou bude najmä spolupráca s **mládežou** vzhľadom na demografické trendy v regióne.

Som presvedčená, že Európsky parlament v tomto kontexte zohráva dôležitú úlohu, a veľmi rada využijem podnety Parlamentu pri navrhovaní stratégie pre tento región a pri posilňovaní jej realizácie na všetkých úrovniach.

Som odhodlaná zodpovedne využívať dostupné nástroje v súlade s vytýčenými prioritami a s prihliadnutím na všetky uplatniteľné inštitucionálne pravidlá. Budem pri tom čerpať aj z pravidelnej výmeny informácií v kontexte geopolitického dialógu na vysokej úrovni. V budúcom viacročnom finančnom rámci budeme musieť urobiť všetko, čo je v našich silách, na zabezpečenie dostupnosti všetkých potrebných nástrojov na fungovanie našich partnerstiev v regióne. Kľúčový význam bude mať aj dostatočná flexibilita na riešenie núdzových situácií a nových priorít, ako aj účinná spolupráca s Európskym parlamentom pri objasňovaní a presadzovaní týchto priorít.

Budem podporovať viditeľnosť EÚ prostredníctvom komunikácie, ktorá bude pozitívna a proaktívna, no zároveň aj „šitá na mieru“. Preto budem v súlade s cieľmi uvedenými v mojom poverovacom liste v celom regióne úzko spolupracovať s vysokou predstaviteľkou/podpredsedníčkou na príprave **plánu strategickej komunikácie** zameraného na podporu úlohy EÚ v rámci južného susedstva, no aj na boj proti naratívom namiereným proti EÚ. V tejto súvislosti budem v spolupráci s komisárom pre demokraciu, spravodlivosť a právny štát naďalej podporovať stratégie na boj proti dezinformáciám, zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu, ktorých cieľom je diskreditácia alebo podkopávanie EÚ a našich opatrení. Potrebne sú presvedčivé naratívy, ktoré rezonujú v miestnych komunitách a **v ktorých sú zohľadnené miestne citlivé otázky**. Kľúčovým faktorom v boji proti mylným informáciám, dezinformáciám a zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu je spolupráca s verejnou službou, nezávislými médiami a organizáciami občianskej spoločnosti. Ak sa potvrdí moje menovanie do funkcie, o pláne strategickej komunikácie budem diskutovať s Parlamentom s cieľom podporiť jeho rozvoj.

Zároveň bude treba **európskym občanom a daňovníkom** lepšie objasniť politiky EÚ zamerané na tento región vrátane finančnej podpory preň. Zvýši sa tak povedomie o tom, že pokračujúca angažovanosť EÚ v tomto regióne

je investíciou do vlastnej bezpečnosti Európy, lepšieho riadenia migrácie, stability a prosperity. Ak budem vymenovaná do funkcie, mojím cieľom bude zvyšovať povedomie o regióne Stredozemia ako o zdroji príležitostí pre EÚ, a to na základe konkrétnych iniciatív, ako je transstredozemská iniciatíva zameraná na spoluprácu v oblasti energetiky a čistých technológií, ktoré môžu byť vzájomne prínosné pre EÚ a jej partnerské krajiny. Pri komunikácii s našimi občanmi o vplyve angažovanosti v južnom susedstve využijem viaceré poznatky, ktoré vyplynuli z Konferencie o budúcnosti Európy.

Základným kameňom Európskej únie a podstatou partnerstiev EÚ s inými krajinami je dodržiavanie ľudských práv a demokratických zásad. V zmluvách EÚ sú stanovené zásady, na ktorých je založená vonkajšia činnosť EÚ, ako aj jej ciele. Patrí sem ochrana demokracie, právneho štátu, ľudských práv, ako aj zásad medzinárodného práva a určenie strategických záujmov a cieľov. Výnimkou nie je ani sfunkčnenie paktu pre Stredozemie vrátane uzavretia strategických a komplexných partnerstiev. Ak sa potvrdí moje menovanie do funkcie, som odhodlaná naďalej rešpektovať a presadzovať tieto usmerňujúce zásady pri príprave, ako aj vykonávaní nového paktu.

6. Ako plánujete podporiť podpredsedníčku/vysokú predstaviteľku na Blízkom východe a čo nové má nová stratégia EÚ pre Blízky východ priniesť vzhľadom na existujúcu spoločnú stratégiu pre Palestínu, ktorá vychádza z iniciatívy Dňa mieru predchádzajúcej Komisie a ktorej cieľom je zabezpečiť silnejšiu diplomatickú úlohu EÚ a dosiahnuť dlhodobý mier založený na riešení v podobe existencie dvoch štátov? Ako Vám môže Parlament pomôcť, v neposlednom rade aj prostredníctvom nástrojov na podporu demokracie, ako sú mediácia a budovanie kapacít a iniciatívy v oblasti ľudských práv? Ako bude Vaša celková angažovanosť v regióne Blízkeho východu zohľadňovať prítomnosť štátnych a neštátnych aktérov v regióne, ktorí sú otvorene nepriateľskí voči EÚ a jej hodnotám? Ako plánujete plniť ciele a spolupracovať s podpredsedníčkou/vysokou predstaviteľkou v súvislosti s krajinami Perzského zálivu, ktoré patria do Vášho portfólia a ktoré nie sú súčasťou južného susedstva?

Ak sa potvrdí moje menovanie do funkcie komisárky, budem podporovať vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku pri vypracúvaní stratégie EÚ pre Blízky východ s cieľom presadzovať naše záujmy s ohľadom na vzájomný prospech a zároveň stabilizovať krajiny a územia čeliace kríze. V novej stratégii pre Blízky východ by sa mala jasne vymedziť reakcia EÚ na pretrvávajúce výzvy v danom regióne vzhľadom na situáciu, ktorá nastane hneď po vojne v Gaze, so zameraním na podporu všetkých krokov potrebných na riešenie založené na existencii dvoch štátov, ako aj na posilnenie partnerstiev s kľúčovými regionálnymi zainteresovanými stranami. Súčasťou stratégie by bol program, ktorý by **Palestínskej samospráve** pomáhal pri realizácii veľmi potrebných reforiem a pri procese modernizácie. V stratégii by boli zahrnuté aj iniciatívy na podporu **obnovy a rekonštrukcie Gazy**, len čo to situácia dovolí.

Významnú úlohu by mal v rámci novej stratégie zohrávať program hospodárskej spolupráce, keďže EÚ je najväčším darcom a obchodným partnerom mnohých krajín v danom regióne. Pilier hospodárskej spolupráce tejto stratégie by bol založený na týchto hlavných zásadách: prepojenie hospodárskeho rozvoja a prosperity s mierom a so stabilitou, rozvoj vďaka silnejším strategickým a komplexným partnerstvám s krajinami v regióne a podpora regionálnych iniciatív, ktoré prispievajú k deeskalácii napätia. Dôležitým stavebným kameňom stratégie bude oživenie mierového procesu na Blízkom východe, zameranie sa na podporu všetkých krokov potrebných na riešenie založené na existencii dvoch štátov a reakcia na humanitárne potreby. Vypracovanie komplexnej stratégie EÚ pre Blízky východ si okrem toho bude vyžadovať vytvorenie silných partnerstiev s kľúčovými regionálnymi zainteresovanými stranami, najmä s krajinami Perzského zálivu a ďalšími kľúčovými aktérmi.

V tejto súvislosti sa ako atraktívna voľba môže ukázať spolupráca predovšetkým s členmi Rady pre spoluprácu v Perzskom zálive (GCC) na rozvoji transstredozemskej iniciatívy zameranej na spoluprácu v oblasti energetiky a čistých technológií v Stredozemí a preskúmanie spoločných investícií našich príslušných finančných inštitúcií do transkaspického dopravného koridoru, najmä v Strednej Ázii. EÚ je okrem toho pripravená zapojiť sa do realizácie hospodárskeho koridoru India – Blízky východ – Európa (IMEC) s členmi GCC. Ide o kľúčovú iniciatívu s potenciálom posilniť prepojenosť medzi našimi regiónmi. Tieto iniciatívy prinesú nielen konkrétne podnikateľské príležitosti pre naše regióny a regióny, s ktorými spolupracujeme, ale podporia aj bezpečnosť a stabilitu v regióne, ktoré sú kľúčovými záujmami ako pre EÚ, tak aj pre štáty Perzského zálivu.

Neoddeliteľnou súčasťou nových komplexných partnerstiev s jednotlivými krajinami Perzského zálivu sú aj ďalšie oblasti spolupráce a zosúladenia vrátane mobility talentov a občanov. Tie sa preskúmajú s prihliadnutím na osobitné záujmy a pozitívne výsledky týchto krajín, a to aj v oblasti bezpečnosti.

Počas svojho mandátu by som spolu s ostatnými komisármi v tomto smerovaní naďalej pokračovala.

Vnímam dôležitú úlohu medziparlamentných delegácií, pokiaľ ide o zabezpečenie silnejšej diplomatickej úlohy EÚ v regióne. Mám v úmysle podporiť pôsobenie skupiny EP na podporu demokracie a koordináciu volieb, ktorá zároveň podporuje úsilie EÚ o presadzovanie demokracie a ľudských práv na medzinárodnej úrovni.

V rámci celkového úsilia o zabránenie ďalšej destabilizácii je dôležitá nepretržitá spolupráca so štátnymi i neštátnymi aktérmi, a to aj vrátane tých, ktorí sa nemusia stotožňovať s našimi názormi. Ide o základný prostriedok napomáhajúci pri ďalšom presadzovaní všeobecných základných hodnôt vrátane dodržiavania medzinárodného práva, ľudských práv a základných slobôd.

7. Pokiaľ ide o nástroje na financovanie vonkajšej činnosti, ako zlepšíte konzistentnosť, efektívnosť a transparentnosť pomoci v južnom susedstve, pri uplatňovaní prísnej podmienenosti a zabezpečení skutočnej úlohy Európskeho parlamentu pri strategickom riadení nástrojov na financovanie vonkajšej činnosti vrátane včasného poskytovania písomných informácií o ich vykonávaní? Aké je Vaše stanovisko k dominantnému využívaniu makrofinančnej pomoci v balíkoch pomoci poskytovaných partnerom v regióne v poslednom období? Plánujete pokračovať v praxi predchádzajúcej Komisie v tejto súvislosti?

Komisia začala vytvárať nové strategické a komplexné partnerstvá s krajinami v južnom susedstve. Kľúčovou zásadou týchto partnerstiev je pevne prepojiť finančnú ponuku EÚ s jej politickými nástrojmi v záujme maximalizácie pozitívneho a vzájomne prospešného vplyvu, ktorý môže mať naša spolupráca, a pri tom vytvárať udržateľný hospodársky rast a prosperitu v regióne a zároveň riešiť iné priame záujmy EÚ. Tieto komplexné ponuky sú založené na podpore univerzálnych hodnôt a zásad a sú adaptované na konkrétnu hospodársku a politickú situáciu s cieľom zohľadniť strategické záujmy a potreby EÚ, ako aj našich partnerov.

Tieto zásady sú ústredným bodom strategických a komplexných partnerstiev uzavretých s Tuniskom a Egyptom. Cieľom tohto prístupu je v oboch krajinách využiť významný potenciál investícií súkromného sektora EÚ. Útvary Komisie spolu s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť sledujú ich realizáciu a vývoj v týchto krajinách s cieľom zabezpečiť riadne splnenie všetkých stanovených podmienok. Hoci strategické a komplexné partnerstvá doteraz viedli k pozitívnemu vývoju v mnohých oblastiach, a to aj v kontexte hospodárskej spolupráce a stabilizácie, som znepokojená určitým vývojom v niektorých partnerských krajinách, predovšetkým pokiaľ ide o zmenšujúci sa priestor pre občiansku spoločnosť a médiá. Mám v úmysle presadzovať zásadu „viac za viac“ s prístupom, ktorý sa bude vyznačovať dostatočnou flexibilitou na podporu dobrej spolupráce a pozitívneho vývoja. Som odhodlaná zabezpečiť, aby delegácia EÚ a naši partneri naďalej veľmi pozorne sledovali vývoj na mieste a spolupracovali s orgánmi na konštruktívnom riešení takýchto otázok. Pokiaľ ide o využívanie osobitných finančných nástrojov, je dôležité mať na pamäti, že tieto partnerstvá sú vytvorené „na mieru“ a vychádzajú z obmedzeného súboru cielených vytyčených priorít a oblastí spoločného záujmu s potenciálom vzájomných výhod. V závislosti od hospodárskeho kontextu partnerskej krajiny v danom čase, ako aj od jej politickej vôle realizovať reformy sem môže patriť makrofinančná pomoc (MFP – zvýhodnené úvery), ako to bolo v prípade Egypta. V tejto súvislosti treba poznamenať, že tieto úvery EÚ majú veľmi výhodné podmienky, pričom prijímajúca krajina využíva úverový rating EÚ. Takisto sa nimi zabezpečuje dôrazné zameranie partnerských krajín na ich správne využívanie vzhľadom na potreby splácania v budúcnosti.

Do budúcnosti som odhodlaná zabezpečiť, aby sa pri využívaní všetkých možných nástrojov v kontexte strategických a komplexných partnerstiev naďalej vychádzalo z dôkladnej analýzy príležitostí, ako aj rizík spojených s využívaním takýchto nástrojov. Hoci budem plne prihliadať na finančné obmedzenia, v nadchádzajúcich diskusiách o budúcom viacročnom finančnom rámci sa budem zaoberať za zachovanie všetkých nevyhnutných nástrojov. Opäť – musíme zostať flexibilní. Som pevne presvedčená, že v tejto súvislosti má zásadný význam zapojenie Európskeho parlamentu. Zároveň som odhodlaná zapájať sa počas môjho mandátu do diskusií so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami.

Vnímam kľúčovú úlohu, ktorú v danom kontexte zohráva geopolitický dialóg na vysokej úrovni. Zabezpečím, aby sme boli spolu s mojimi útvarmi naďalej k dispozícii na výmenu názorov s Európskym parlamentom.

Otázka Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci

8. Ako budete v kontexte meniaceho sa sveta práce riešiť demografické výzvy Európy a ich dôsledky pre jednotlivcov a ich rodiny, ako je starnutie obyvateľstva, únik mozgov a znižujúci sa počet ľudí v produktívnom

veku? Aké dlhodobé stimuly pre život a prácu v Európskej únii predpokladáte? Aké opatrenia prijmete na zvýšenie účasti nedostatočne zastúpených skupín na trhu práce? Čo by podľa Vás v tomto volebnom období malo byť hlavným ťažiskom v tejto oblasti?

Od roku 2019 som pôsobila v úlohe podpredsedníčky Komisie pre demokraciu a demografiu, a preto sú mi dobre známe výzvy spojené s dnešnou **demografickou realitou v Európe**. Som rada, že mám príležitosť stavať na odborných poznatkoch nadobudnutých za posledných päť rokov počas aktuálneho mandátu.

Obyvateľstvo Európy starne. Predpokladá sa, že jej pracovná sila sa do roku 2050 zníži o takmer milión pracovníkov. Táto situácia má vplyv na viaceré aspekty našej spoločnosti vrátane našej celkovej konkurencieschopnosti, produktivity a dynamiky nášho hospodárstva, fungovania trhu práce, politik v oblasti mládeže, vzdelávania a zdravotníctva, ako aj našich verejných rozpočtov a fiškálnej udržateľnosti systémov sociálneho zabezpečenia. Naša schopnosť riešiť demografické zmeny vypovedá aj o našej schopnosti ukázať, že demokracia dokáže byť prínosná v tom, čo treba, a tam, kde treba – v prospech našich obyvateľov, či už ide o mládež alebo starších ľudí alebo o ľudí žijúcich v mestách či na vidieku. Demografické zmeny majú vplyv aj na našu schopnosť napredovať pri dosahovaní strategických priorít, ako sú zelená a digitálna transformácia. Demografické zmeny majú aj významný územný rozmer, pričom môžu prehĺbiť rozdiely medzi členskými štátmi a v rámci nich. Niektoré konkrétne regióny sú zasiahnuté viac ako iné, pretože čelia poklesu obyvateľstva a výraznej odľavovej mobilite mladých pracovníkov.

Ak sa potvrdí moje menovanie do funkcie komisárky, budem ďalej rozvíjať výsledky, ktoré sme spolu so súčasným kolégiom dosiahli počas predchádzajúceho mandátu. Využijem svoje znalosti a skúsenosti a zabezpečím, aby sme riešili základné príčiny demografických zmien a prispôsobili sa novej realite, ako sa uvádza v politických usmerneniach predsedníčky na roky 2024 – 2029.

Ako sa zdôrazňuje v mojom poverovacom liste, mojou prioritou bude **uplatňovanie súboru demografických nástrojov**. Ten obsahuje komplexný balík existujúcich regulačných nástrojov, politických rámcov a nástrojov financovania, ktoré sú k dispozícii na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni na podporu členských štátov pri zvládaní demografických zmien. Cieľom daného súboru nástrojov je nájsť lepšiu rovnováhu medzi rodinnými ambíciami a platenou prácou, posilniť postavenie mladšej a staršej generácie v záujme ich prosperity a v prípade potreby pomôcť pri odstraňovaní nedostatku pracovnej sily prostredníctvom legálnej migrácie.

Spolu s ostatnými členmi kolégia budem naďalej spolupracovať s členskými štátmi s cieľom pomôcť im pri uplatňovaní súboru demografických nástrojov na vnútroštátnej a regionálnej úrovni. Musíme naplno využiť synergie s úsilím o zabezpečenie rovnosti a medzigeneračnej spravodlivosti. V rámci nášho prístupu využívajúceho vedecké poznatky pri tvorbe politik sa budem usilovať o ďalšie posilňovanie výskumnej a dôkazovej základne našej práce, napríklad pokiaľ ide o nízku pôrodnosť v EÚ a opatrenia potrebné na podporu ľudí pri napĺňaní ich osobných ambícií.

Okrem toho sa budem venovať podpore **ďalšieho zvyšovania účasti nedostatočne zastúpených skupín** vrátane žien, mladých ľudí a starších dospelých (starších ako 55 rokov), ako aj štátnych príslušníkov tretích krajín na trhu práce. Môžeme zúročiť nevyužitý potenciál talentov, a tým, že naplníme ich špecifické potreby, dosiahnuť vyššiu mieru ich aktivity. Napríklad v prípade starších ľudí môžeme podporiť členské štáty, aby zavádzali pružné formy organizácie práce a prispôbovali pracoviská, presadzovali politiky stimulujúce pružné dôchodkové modely, podporovali celoživotné plánovanie v oblasti zdravia a financií a bojovali proti stereotypom a diskriminácii. Vďaka zvýšeniu miery účasti najmä žien a starších pracovníkov možno čiastočne kompenzovať pokles obyvateľstva v produktívnom veku.

V záujme naplnenia týchto ambícií budem spolupracovať s celým kolégiom pri navrhovaní nových politických iniciatív zameraných na doplnenie a rozšírenie nášho úsilia. Konkrétne pôjde o spoluprácu s výkonným podpredsedom pre ľudí, zručnosti a pripravenosť, a to okrem iného aj na pláne kvalitných pracovných miest a na stratégii EÚ proti chudobe. Účelom je podporiť znevýhodnené skupiny cieľovými opatreniami zameranými na aktívne začleňovanie a zároveň zabezpečiť prístup k sociálnym a základným službám. Vďaka európskej stratégii v oblasti starostlivosti a sprievodnému odporúčaniu Rady sa posilnia služby starostlivosti. Ide ambíciu, ktorá bude podporená novou iniciatívou zameranou na súdržnejší rámec pre výzvy, ktorým čelí pracovná sila poskytujúca dlhodobú starostlivosť. Doplní sa tak úsilie Komisie v oblasti migrácie pracovnej sily, ktorého cieľom je pomôcť prilákať ľudí s náležitými zručnosťami zodpovedajúcimi potrebám trhu práce EÚ, a to najmä vďaka vytvoreniu okruhu talentov EÚ a pokračovaním v rozvoji partnerstiev zameraných na talenty.

V rámci svojej práce využijem na dosiahnutie týchto cieľov všetky nástroje, ktoré mám k dispozícii. Výzvy, ktoré predstavujú demografické zmeny, sa už riešia prostredníctvom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, Európskeho sociálneho fondu plus, ako aj prostredníctvom ďalších fondov v rámci politiky súdržnosti. V týchto investíciách budeme naďalej pokračovať. V prípade potreby využijeme aj nadchádzajúce preskúmanie programov politiky súdržnosti v polovici trvania s cieľom lepšie zamerať naše financovanie v členských štátoch. Preto budem výkonného podpredsedu pre súdržnosť a reformy podporovať pri riešení výziev spojených s hospodárskym a demografickým poklesom v niektorých regiónoch EÚ, ako aj pri znižovaní regionálnych rozdielov, aby ľudia mohli zostať a pracovať vo svojich domácich regiónoch. Naďalej budem podporovať začleňovanie demografických príležitostí a výziev do tvorby politik EÚ vo všetkých relevantných oblastiach. Zároveň sa budem usilovať o posilňovanie našich usmernení a podpory s cieľom umožniť členským štátom realizovať širokú škálu reforiem, a to aj v kontexte európskeho semestra.

Otázka Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

9. Podľa Vášho poverovacieho listu by ste mali pracovať na budovaní komplexných a vzájomne prospešných partnerstiev s tretími krajinami v regióne, za ktorý budete zodpovedná, a to vrátane aspektov migrácie, ako je sfunkčnenie hraničných kontrol a boj proti prevádzачom pri plnom dodržiavaní ľudských práv. Aké opatrenia prijmete na zabezpečenie toho, aby k ich sfunkčneniu naozaj došlo? Ako zabezpečíte, aby Parlament mohol vykonávať dohľad počas celého procesu budovania takýchto partnerstiev, najmä ak by niektoré z ich aspektov mohli mať vplyv na jeho legislatívne výsady?

Ak sa potvrdí moje menovanie do funkcie komisárky pre Stredozemie, chcela by som sa zamerať na plnenie paktu o migrácii a azyle a predovšetkým na jeho aspekty vonkajšej politiky, a to v plnej spolupráci s komisárom pre vnútorné veci a migráciu. Zároveň chcem spolupracovať s ostatnými členmi kolégia na ďalšom posilňovaní strategického a koordinovaného prístupu k vonkajšiemu rozmeru migračnej politiky EÚ a ďalej rozvíjať doteraz dosiahnuté výsledky.

Spolupráca s krajinami Stredozemia a tretími krajinami ponúka príležitosti na vzájomne prospešné riešenie migračných výziev. Vzhľadom na to, že krajiny v stredozemskom regióne sú často aj krajinami tranzitu a pôvodu, je v záujme zabezpečenia udržateľnosti a dlhodobého vplyvu újnyh opatrení potrebné posilniť prístup zameraný na celú trasu, a to aj so zreteľom na širší kontext a základné príčiny neoprávnenej migrácie a núteného vysídľovania.

Medzi kľúčovými prioritami komplexných a strategických partnerstiev v rámci nového paktu pre Stredozemie bude figurovať aj spolupráca v oblasti migrácie spolu s ďalšími oblasťami spoločného záujmu vrátane oblasti bezpečnosti. Zabezpečím, aby sme v rámci týchto partnerstiev spolupracovali s partnermi a naďalej im poskytovali podporu vo všetkých oblastiach súvisiacich s migráciou vrátane ochrany osôb v zraniteľných situáciách, správy a riadenia migrácie, boja proti prevádzачstvu migrantov a obchodovaniu s ľuďmi, dobrovoľných návratov a reintegrácie, readmisie, ako aj legálnej migrácie a mobility. Naša spolupráca s južným susedstvom značne presahuje rámec migrácie. Je zastúpená v mnohých oblastiach spoločného záujmu, medzi ktoré patria investície do vzdelávania, infraštruktúry a širšieho hospodárstva.

V tejto súvislosti je dôležité, aby sa v kontexte spoločného záujmu vytvárali príležitosti predovšetkým pre mladých ľudí v týchto krajinách s cieľom umožniť legálne možnosti a zároveň obmedziť neoprávnenú migráciu. Partnerstvá zamerané na talenty poskytujú rámce pre spoluprácu v oblasti mobility pracovnej sily a môžu pomôcť posilniť partnerstvá aj v iných aspektoch riadenia migrácie. Budem spolupracovať s ostatnými komisármi na ďalšom rozvoji týchto partnerstiev s cieľom riešiť nedostatky na trhu práce EÚ vo vybraných odvetviach a povolaniach a zároveň prispieť k rozvoju zručností a hospodárskemu rastu v krajinách pôvodu.

Je jasné, že boj proti prevádzачstvu migrantov a riadenie migrácie založené na právach zostanú jednou z hlavných priorít EÚ spolu s podporou poskytovanou partnerom v oblasti ochrany migrantov, dobrovoľných návratov, riešenia základných príčin migrácie a legálnej migrácie.

Doteraz poskytnutá podpora už priniesla pozitívne výsledky v rôznych oblastiach, čím zároveň prispela k oslabeniu neoprávnených migračných tokov do EÚ, a tým aj k zníženiu rizika strát na životoch počas neraz nebezpečných ciest po mori. Som odhodlaná pokračovať v tejto ceste, plniť prijaté záväzky a účinne realizovať ciele EÚ.

Komplexný prístup EÚ k migrácii by mal naďalej spočívať v solidarite a dodržiavaní ľudských práv. V súlade so záväzkami vyplývajúcimi z medzinárodného práva je základnou zásadou migračnej politiky EÚ rešpektovanie ľudských práv a ľudskej dôstojnosti migrantov, žiadateľov o azyl a utečencov. Naši partneri sú povinní plniť tieto medzinárodné záväzky vrátane dodržiavania zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia.

Členov kolégia budem podporovať aj pri posilňovaní medzinárodnej spolupráce prostredníctvom Globálnej aliancie na boj proti prevládzačstvu migrantov a nových operačných partnerstiev v oblasti boja proti prevládzačstvu [a to aj prostredníctvom opatrení prijatých v rámci Európskej multidisciplinárnej platformy proti hrozbám trestnej činnosti (EMPACT)].

V kontexte dohôd o pridružení uzavretých s našimi partnerskými krajinami zostávajú strategické a komplexné partnerstvá aj naďalej nezáväznými nástrojmi. Ak sa potvrdí moje menovanie do funkcie komisárky, som odhodlaná poskytovať Parlamentu potrebné informácie vrátane včasných diskusií a výmen názorov s cieľom umožniť mu vykonávať demokratický dohľad v rôznych fázach procesu.

Otázka Podvýboru pre ľudské práva

10. Aké konkrétne opatrenia plánujete prijať na zabezpečenie toho, aby sa vzťahy s partnermi v širšom južnom susedstve riadili presadzovaním ľudských práv, demokracie, právneho štátu a základných slobôd? Ako plánujete uplatňovať podmienenosť ľudskými právami v tomto regióne, najmä vzhľadom na nedávne podpísané memorandá o porozumení (Egypt, Tunisko atď.)? Ste odhodlaná vyčleniť viac zdrojov na programy a zamestnancov pracujúcich pre demokraciu a podporu občianskej spoločnosti v regióne?

Rešpektovanie ľudských práv a demokratických zásad je základným kameňom Európskej únie a neoddeliteľnou súčasťou správy nášho vonkajšieho financovania, a to aj pokiaľ ide o strategické a komplexné partnerstvá. Ich podstatou sú spoločné ciele a spoločné záujmy a sú určené na pomoc EÚ, aby dokázala lepšie riešiť mnohé kľúčové otázky.

Ak sa potvrdí moje menovanie do funkcie komisárky pre Stredozemie, budem dbať o to, aby boli hodnoty a zásady EÚ v oblasti ľudských práv ústredným bodom nového paktu pre Stredozemie, ako aj našej celkovej angažovanosti v širšom južnom susedstve. Pilierom nového paktu bude pokračujúca, stabilná a priama podpora mimovládnych organizácií pôsobiacich v oblasti ľudských práv, ako aj obhajcov ľudských práv a novinárov bojujúcich za ľudské práva, a to aj prostredníctvom tematických programov v rámci Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI) – Globálna Európa. Mali by sem patriť zdroje určené pre programy a pracovníkov pôsobiacich v oblasti demokracie a podpory občianskej spoločnosti. Ako sa uvádza v mojom poverovacom liste, budeme uplatňovať integrovaný prístup, ku ktorému budú spoločne prispievať hospodárske, humanitárne, rozvojové, mierové a bezpečnostné politiky. Vzhľadom na príležitosti, ktoré prináša začlenenie, mám v úmysle pokračovať v našej stabilnej podpore organizácií občianskej spoločnosti pracujúcich s mládežou, deťmi, osobami so zdravotným postihnutím, utečencami, migrantmi, hostiteľskými komunitami, organizáciami pre práva žien, ako aj s inými zraniteľnými skupinami. Chcela by som zdôrazniť, že s podporou delegácií EÚ budem pokračovať v práci prostredníctvom miestnych sietí s cieľom zabezpečiť, aby sa finančné prostriedky EÚ nasmerovali do miestnych a zdola budovaných organizácií, pričom osobitnou prioritou budú iniciatívy týkajúce sa mládeže, ako sú ambasádori EÚ pre mládež v našom susedstve. No nebudem sa zdráhať v kontexte pravidelných politických dialógov otvorene a konštruktívne nastoľovať otázky týkajúce sa ochrany týchto hodnôt a zásad.

V tejto súvislosti mám zároveň v úmysle zamerať sa na programy podporujúce boj proti korupcii, transparentnosť verejných financií, demokratickú účasť, právne a inštitucionálne reformné úsilie, ako aj budovanie kapacít. Únia má na to vlastné nástroje. Reformy v oblasti verejných financií sa napríklad podporujú formou operácií rozpočtovej podpory EÚ. Komisia okrem toho spolupracuje s medzinárodnými organizáciami, ako sú Rada Európy, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) či Medzinárodný menový fond (MMF), s cieľom poskytnúť cieleňú pomoc pri navrhovaní a vykonávaní reforiem. Naďalej budem spolupracovať s organizáciami občianskej spoločnosti so zámerom skúmať možné spôsoby zvýšenia transparentnosti. Výborným príkladom, ako dosiahnuť väčšiu otvorenosť, pokiaľ ide o verejné financie, je úsilie o rozpočtovú transparentnosť v spolupráci s partnerstvom pre otvorený rozpočet.

Napokon treba spomenúť, že v rámci našej finančnej spolupráce s tretími krajinami sa uplatňuje prístup založený na právach, čo znamená, že naši partneri musia dodržiavať medzinárodné záväzky, ku ktorým sa zaviazali v oblasti ľudských práv, a že na zabezpečenie plnenia týchto záväzkov sú zavedené spoľahlivé mechanizmy monitorovania.

Budem monitorovať účinnosť týchto mechanizmov a v prípade potreby budem pripravená prijať náležité opatrenia.